

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 987
van **CARMEN RYHEUL**
datum: 1 augustus 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Ventilus-hoogspanningslijn - Impact stralingseffecten op industrie en landbouw

In het gecoördineerd antwoord op mijn schriftelijke vragen nr. 916 en 1169 van 21 september 2022 stelden de Vlaamse minister van Omgeving en de Vlaamse minister van Landbouw dat er absoluut nood is aan wetenschappelijk onderzoek naar directe effecten van elektromagnetische velden van bovengrondse hoogspanningslijnen op de gezondheid, het stressniveau, het dierenwelzijn en de productie van dieren binnen of buiten gebouwen.

Beide ministers deelden verder mee dat het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) in die optiek in zijn opdracht al aanvullend onderzoek had verricht, alsook dat dit onderzoeksrapport als bijlage aan de scopingnota van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Ventilus gepubliceerd zou worden.

Een belangrijke conclusie van dat aanvullende ILVO-rapport was dat de mogelijkheid van effecten op dieren en gewassen een leemte in de kennis is, waarbij bijkomende opbouw van wetenschappelijke kennis om die leemten op te lossen absoluut nuttig zou zijn. In die optiek kondigden beide ministers in hun gecoördineerd antwoord aan dat zij daarom in de toekomst een onderzoek naar magnetische velden en het effect op fauna en flora, een onderzoek dat door hen echter niet verder gespecificeerd werd, zouden laten opvolgen door het Departement Omgeving.

1. Kunnen de Vlaamse minister van Landbouw en de Vlaamse minister van Omgeving dan ook meedelen wat de stand van zaken is van dat nieuwe onderzoek naar magnetische velden en het effect op fauna en flora dat wordt opgevolgd door het Departement Omgeving? Welke instantie(s) voert/voeren dat onderzoek onder toezicht van het Departement Omgeving uit, wat zijn de concrete onderzoeksvragen, wanneer zullen de tussentijdse en eindverslagen van het onderzoek beschikbaar zijn?
2. De scopingnota (versie 3) van het GRUP Ventilus werd intussen al gepubliceerd op de officiële GRUP-website van het Departement Omgeving^[1]. In tegenstelling tot wat beide ministers aankondigden; werd die aanvullende ILVO-studie (net als tal van andere bijlagen die op pagina 213 van deze scopingnota worden vermeld^[2]) tot op heden echter niet op de website gepubliceerd.

Kunnen de Vlaamse minister van Landbouw en de Vlaamse minister van Omgeving de aanvullende ILVO-studie waartoe zij opdracht gaven dan ook alsnog ter beschikking stellen en laten publiceren op de officiële GRUP-website van het Departement Omgeving onder het luik GRUP Ventilus; zodat alle belanghebbenden kunnen kennis nemen van de ILVO-onderzoeksresultaten?

[1] Zie <https://dsi.omgeving.vlaanderen.be/fiche-detail/41208c70-6a2c-45d0-91f1-3182485a52ac> d.d. 25 juli 2023.

[2] Zie https://download.dsi.omgeving.vlaanderen.be/be.vl.omg.dsi.stukonderdeel.RUP_02000212_00513_00001.VV.5.EvolutiefDossierstuk.SCN.1 d.d. 25 juli 2023.

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Zuhair Demir (987), Jo Brouns (799)

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 987 van 1 augustus 2023

van **CARMEN RYHEUL**

1. Dit onderzoek is afgerond en werd gepubliceerd op het Onderzoeksportaal van de Vlaamse overheid. U kan het terugvinden via deze link: <https://researchportal.be/nl/publicatie/de-invloed-van-magnetische-velden-afkomstig-van-elektriciteitstransport-op-fauna-en>. De uitvoerder van dit onderzoek was HOGENT-UGent, Proefhoeve Bottelare. De onderzoeksvraag luidde: *"Het inventariseren en interpreteren van wetenschappelijke studies naar mogelijke effecten van extreem lage frequentie (ELF) magnetische velden (MF) afkomstig van het transport en de distributie van elektriciteit op fauna en flora."*
2. Het onderzoek van het ILVO is beschikbaar op de DSI-website in het document dat de bijlagen bij de derde scopingnota bevat. U kan het terugvinden via deze link: https://download.dsi.omgeving.vlaanderen.be/be.vl.omg.dsi.stukonderdeel.RUP_020_00_212_00513_00001.VV.5.EvolutiefDossierstuk.SCN.2. De studie is in dat document opgenomen vanaf pagina 1011.

Integraal kan de studie gelezen worden via: [Microsoft Word - Rapport Impact Hoogspanningsinfrastructuur op de Agrarische Bedrijfsvoering DEF.docx \(vlaanderen.be\)](#)

Er is geen bijkomende studie meer geweest en momenteel loopt er ook geen verder onderzoek hieromtrent bij het ILVO.